

Van: Revalidatie Nederland

Betreft: Branchegegevens revalidatie 2014 en 2015

Bronnen: Bedrijfsenquête revalidatiecentra 2014/2015 en Open DIS data 2013-2015

Datum: December 2016

1. Omzet

Tabel 1.1: revalidatieproductie in revalidatiecentra

De omzet* van de bij Revalidatie Nederland aangesloten revalidatie-instellingen bedroeg in 2015 EUR 507 miljoen. Dit is een omzetstijging van 1,6% ten opzichte van 2014.

	2011	2012	2013	2014	2015
Omzet revalidatie centra (in miljoenen)	467	478	503	499	507

*Som Omzet = Omzet DBC's / DBC-zorgproducten A-segment + (t/m 2014) eventuele opbrengsten uit hoofde van te verrekenen transitiebedrag. Omzet exclusief Sint Maartenskliniek.

Het betreft uitsluitend de omzet Medisch Specialistische Revalidatie. De totale omzet van deze revalidatiecentra bedroeg over 2015 ca. EUR 638 mln.

2. Geleverde Zorg

Tabel 2.1: revalidatieproductie in revalidatiecentra in de periode 2011-2015

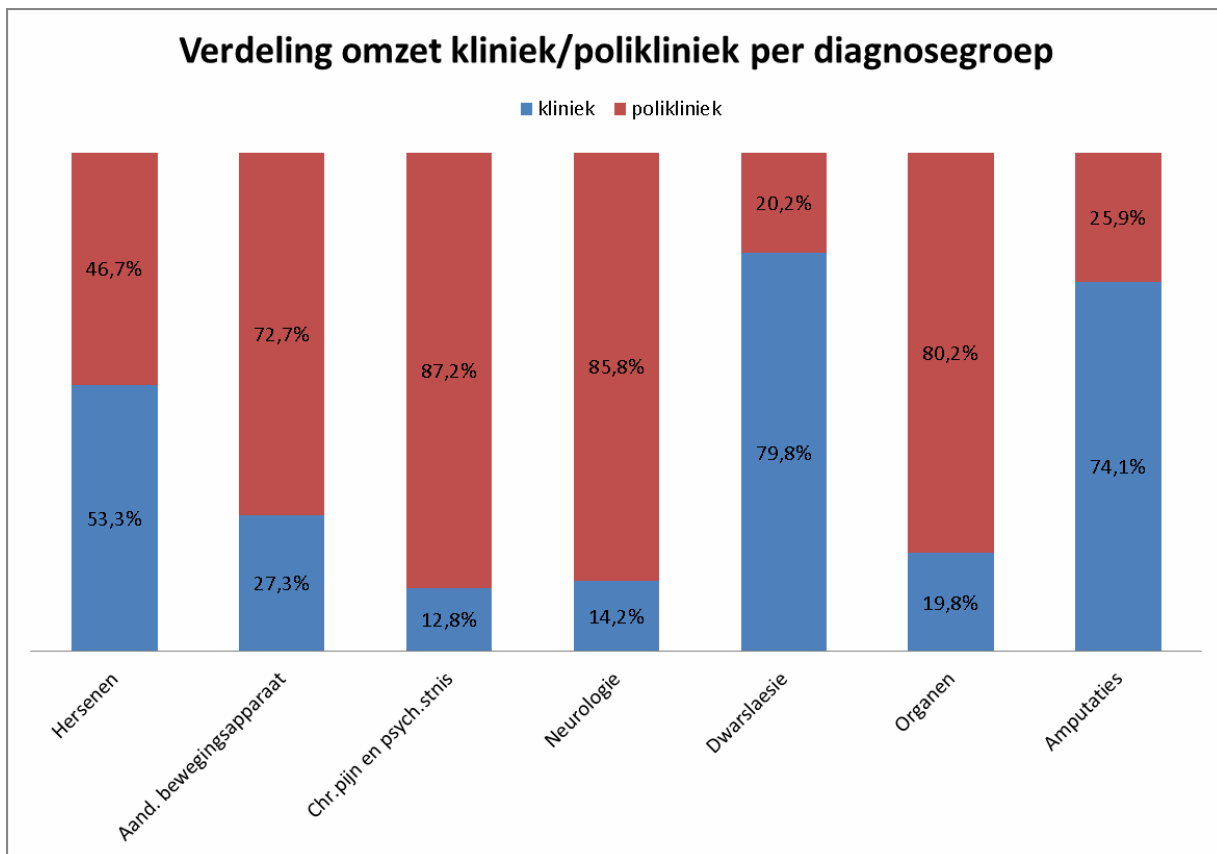
	2011	2012	2013	2014	2015	% verandering 2014 - 2015
Kinderen						
Patiëntgebonden tijd (direct)				735.300	700.013	-5,0
Patiëntgebonden tijd (indirect)				292.521	296.284	1,3
Klinische opnames	451	427	473	495	427	-15,9
Verpleegdagen	31.087	30.050	30.960	25.798	23.460	-10,0
Volwassenen						
Patiëntgebonden tijd (direct)				1.700.478	1.769.224	3,9
Patiëntgebonden tijd (indirect)				562.675	564.091	0,3
Klinische opnames	7.785	8.054	7.984	8.044	8.062	0,2
Verpleegdagen	469.136	471.619	459.014	423.746	406.364	-4,3
Totaal (kinderen + volwassenen)						
Patiëntgebonden tijd (direct)				2.435.778	2.469.237	1,4
Patiëntgebonden tijd (indirect)				855.196	860.375	0,6
Klinische opnames	8.236	8.481	8.457	8.539	8.489	-0,6
Verpleegdagen	500.223	501.669	489.974	449.544	429.824	-4,6

In 2015 is een lichte stijging van patiëntgebonden tijd te zien, daarnaast is er een lichte afname van het aantal klinische opnames en een sterke afname van de verpleegdagen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de trend 'korter en intensiever' zich doorzet.

De bron van Open DIS data omvat alle ziekenhuiszorg (ziekenhuis en revalidatie), waarbij geen onderscheid te maken is tussen de MSR in ziekenhuizen en revalidatie-instellingen. Op basis van zorgproducten is een onderscheid te maken tussen poliklinische revalidatie (totaal ziekenhuis+ revalidatie-instelling) en klinische revalidatie >14 verpleegdagen (revalidatie-instellingen).

Op de site van open DIS data staat een inschatting (op basis van het aantal patiënten) van de volledigheid van het jaar: 2015 (70%). Voor de extrapolatie van het aantal patiënten en som omzet voor totaal Nederland (100%) is uitgegaan van de vulling vermeld op Open DIS data.

Figuur 2.2: omzet verdeeld naar klinische en poliklinische zorg 2015

Bron: Open DIS data

*In 2015 vonden 10.774 intercollegiale consulten plaats. Dit vertegenwoordigde 0,3% van de totale omzet.

Tabel 2.3: verdeling van omzet en aantal patiënten per diagnose(groep) van klinische zorg >14 verpleegdagen in 2015

	Aantal patiënten	% Aantal patiënten	% verdeling omzet
Hersenen	3.774	51,9%	58,4%
CVA	3.198	84,7%	85,6%
Contusio cerebri	288	7,6%	7,1%
Infectieuze hersenaandoeningen	94	2,5%	2,6%
Tumor cerebri	92	2,4%	2,5%
Cerebrale functiestoornissen, inclusief congenitaal	80	2,1%	1,8%
Overige hersenaandoeningen	12	0,3%	0,3%
DCD (Development Coördination Disorder)	10	0,3%	0,2%
Dwarslaesie	769	10,6%	14,1%
Dwarslaesie hoog: C1-C8, T1-T6	420	54,6%	58,2%
Dwarslaesie laag: T7-T12 en lager	304	39,5%	37,2%
Ernstige decubitus t.g.v. dwarslaesie	36	4,7%	3,2%
Spina bifida	9	1,2%	1,4%
Aand. bewegingsapparaat	788	10,8%	10,0%
Multitrauma	215	27,3%	29,2%
Overige aandoeningen bewegingsapparaat	188	23,9%	26,7%
Overige aandoening onderste extremiteit	221	28,0%	23,6%
Aandoening wervelkolom, romp	103	13,1%	11,9%
Reumatische aandoeningen	39	4,9%	5,7%
Overige aangeboren aandoeningen beweging	11	1,4%	1,8%
Overige aandoening bovenste extremiteit	10	1,3%	0,9%
Aangeboren aandoeningen bovenste extremiteit	1	0,1%	0,1%
Amputaties	423	5,8%	6,7%
Amputatie voet onderbeen en knie	271	64,1%	60,7%
Amputatie bovenbeen en hoger	102	24,1%	27,0%
Amputatie onderste extremiteit niet gespecificeerd	42	9,9%	10,1%
Amputatie te(n)en	4	0,9%	1,0%
Amputatie onderarm/hand, exclusief vingers	3	0,7%	0,7%
Amputatie bovenste extremiteit niet gespecificeerd	1	0,2%	0,5%
Chr.pijn en psych.stnis	425	5,8%	4,5%
Overige pijn	153	36,0%	36,6%
Chronische Pijnsyndroom WPN 4	128	30,1%	30,2%
Chronische Pijnsyndroom WPN 3	110	25,9%	26,5%
Psychische stoornissen	29	6,8%	6,4%
Chronische Pijnsyndroom WPN 2	2	0,5%	0,3%
Chronische Pijnsyndroom WPN 1	3	0,7%	0,0%
Organen	593	8,2%	3,4%
Hartaandoeningen	363	61,2%	65,8%
Overige orgaanaandoeningen	156	26,3%	21,8%
Bloedvaten	29	4,9%	6,0%
Respiratore aandoeningen	20	3,4%	3,0%
Huidaandoening, inclusief decubitus en ulcus cruris	14	2,4%	2,6%
Brandwonden	11	1,9%	0,9%
Neurologie	498	6,9%	2,8%
Perifeer zenuwletsel, zenuwaandoeningen	243	48,8%	44,9%
Neurologie cerebrospinaal	109	21,9%	25,2%
Neuro musculaire aandoeningen	106	21,3%	18,4%
Overige neurologische aandoeningen	32	6,4%	7,3%
Plexusletsel	8	1,6%	4,2%
Totaal	7.270	100,0%	100,0%

Bron: Open DIS data

Tabel 2.4: verdeling van omzet en aantal patiënten per diagnose(groep) van poliklinische zorg in 2015

	Aantal patiënten	% Aantal patiënten	% Verdeling omzet
Hersenen	61.410	24,6%	35,1%
Cerebrale functiestoornissen, inclusief congenitaal	17.087	27,8%	37,1%
CVA	26.348	42,9%	32,0%
DCD (Development Coördination Disorder)	8.676	14,1%	16,9%
Contusio cerebri	5.143	8,4%	8,6%
Tumor cerebri	1.713	2,8%	2,6%
Infectieuze hersenaandoeningen	970	1,6%	1,5%
Overige hersenaandoeningen	1.473	2,4%	1,3%
Chr.pijn en psych.stnis	44.110	17,7%	21,3%
Chronische Pijnsyndroom WPN 3	17.898	40,6%	49,3%
Overige pijn	11.174	25,3%	22,7%
Chronische Pijnsyndroom WPN 2	7.322	16,6%	10,5%
Psychische stoornissen	2.988	6,8%	8,5%
Chronische Pijnsyndroom WPN 4	3.834	8,7%	7,9%
Chronische Pijnsyndroom WPN 1	894	2,0%	1,1%
Aand. bewegingsapparaat	69.948	28,0%	18,3%
Overige aandoening bovenste extremiteit	21.507	30,7%	28,4%
Aandoening wervelkolom, romp	8.586	12,3%	17,9%
Reumatische aandoeningen	10.461	15,0%	17,9%
Overige aandoening onderste extremiteit	18.731	26,8%	15,6%
Overige aandoeningen bewegingsapparaat	5.772	8,3%	11,8%
Overige aangeboren aandoeningen beweging	1.935	2,8%	4,1%
Multitrauma	1.017	1,5%	1,8%
Aangeboren aandoeningen bovenste extremiteit	821	1,2%	1,3%
Aangeboren aandoeningen onderste extremiteit	1.118	1,6%	1,3%
Neurologie	32.451	13,0%	11,6%
Neuro musculaire aandoeningen	11.858	36,5%	47,3%
Perifeer zenuwletsel, zenuwaandoeningen	9.756	30,1%	20,5%
Neurologie cerebrosпинаal	6.495	20,0%	18,6%
Overige neurologische aandoeningen	2.517	7,8%	8,9%
Plexusletsel	1.825	5,6%	4,8%
Organen	17.005	6,8%	9,4%
Hartaandoeningen	5.822	34,2%	47,1%
Overige orgaanaandoeningen	6.544	38,5%	38,8%
Respiratoire aandoeningen	1.143	6,7%	8,1%
Huidaandoening, inclusief decubitus en ulcus cruris	2.631	15,5%	3,7%
Bloedvaten	813	4,8%	1,8%
Brandwonden	52	0,3%	0,4%
Dwarslaesie	7.248	2,9%	2,4%
Dwarslaesie hoog: C1-C8, T1-T6	3.103	42,8%	42,3%
Dwarslaesie laag: T7-T12 en lager	2.278	31,4%	29,7%
Spina bifida	1.747	24,1%	26,0%
Ernstige decubitus t.g.v. dwarslaesie	120	1,7%	1,9%
Amputaties	6.712	2,7%	1,6%
Amputatie voet onderbeen en knie	3.528	52,6%	49,2%
Amputatie bovenbeen en hoger	1.439	21,4%	25,5%
Amputatie onderste extremiteit niet gespecificeerd	388	5,8%	7,7%
Amputatie te(n)en	791	11,8%	5,9%
Amputatie onderarm/hand, exclusief vingers	202	3,0%	4,6%
Amputatie vinger(s)	180	2,7%	3,2%
Amputatie door of boven de elleboog	90	1,3%	2,3%
Amputatie bovenste extremiteit niet gespecificeerd	94	1,4%	1,6%
Totaal	238.884	100,00%	100,00%

Bron: Open DIS data

Tabel 2.5: meest voorkomende aandoeningen bij klinische patiënten (>14 verpleegdagen)

Verdeling % patiënten kliniek	jaar		
	2013	2014	2015
Hersenen	49,3%	51,7%	51,9%
CVA	80,2%	82,2%	84,7%
Contusio cerebri	9,4%	8,1%	7,6%
Tumor cerebri	3,0%	3,4%	2,4%
Cerebrale functiestoornissen, inclusief congenitaal	3,5%	3,2%	2,1%
Infectieuze hersenaandoeningen	3,1%	2,3%	2,5%
Overige hersenaandoeningen	0,5%	0,5%	0,3%
DCD (Development Coördination Disorder)	0,3%	0,3%	0,3%
Aand. bewegingsapparaat	11,7%	11,5%	10,8%
Overige aandoening onderste extremiteit	36,3%	36,2%	28,0%
Multitrauma	20,6%	19,6%	27,3%
Overige aandoeningen bewegingsapparaat	17,5%	20,2%	23,9%
Aandoening wervelkolom, romp	14,2%	13,3%	13,1%
Reumatische aandoeningen	4,9%	5,1%	4,9%
Overige aandoening bovenste extremiteit	3,9%	2,7%	1,3%
Overige aangeboren aandoeningen beweging	0,8%	0,9%	1,4%
Aangeboren aandoeningen bovenste extremiteit	1,3%	1,6%	0,1%
Aangeboren aandoeningen onderste extremiteit	0,5%	0,4%	0,0%
Dwarslaesie	10,2%	10,0%	10,6%
Dwarslaesie hoog: C1-C8, T1-T6	55,5%	50,9%	54,6%
Dwarslaesie laag: T7-T12 en lager	34,8%	42,3%	39,5%
Ernstige decubitus t.g.v. dwarslaesie	7,3%	3,6%	4,7%
Spina bifida	2,4%	3,2%	1,2%
Neurologie	8,0%	7,2%	6,9%
Perifeer zenuwletsel, zenuwaandoeningen	49,4%	45,7%	48,8%
Neuro musculaire aandoeningen	25,2%	23,8%	21,3%
Neurologie cerebrosпинаal	17,6%	22,8%	21,9%
Overige neurologische aandoeningen	7,3%	6,9%	6,4%
Plexusletsel	0,5%	0,8%	1,6%
Chr.pijn en psych.stnis	8,7%	6,9%	5,8%
Overige pijn	29,2%	35,1%	36,0%
Chronische Pijnsyndroom WPN 4	28,4%	30,6%	30,1%
Chronische Pijnsyndroom WPN 3	25,6%	21,7%	25,9%
Psychische stoornissen	11,9%	8,2%	6,8%
Chronische Pijnsyndroom WPN 2	4,3%	4,1%	0,5%
Chronische Pijnsyndroom WPN 1	0,6%	0,2%	0,7%
Organen	6,1%	6,5%	8,2%
Hartaandoeningen	47,0%	55,9%	61,2%
Overige orgaanaandoeningen	35,5%	25,5%	26,3%
Respiratoire aandoeningen	6,4%	7,2%	3,4%
Bloedvaten	5,2%	6,3%	4,9%
Huidaandoening, inclusief decubitus en ulcus cruris	3,0%	2,8%	2,4%
Brandwonden	2,8%	2,3%	1,9%
Amputaties	5,9%	6,2%	5,8%
Amputatie voet onderbeen en knie	66,6%	63,2%	64,1%
Amputatie bovenbeen en hoger	23,9%	31,0%	24,1%
Amputatie onderste extremiteit niet gespecificeerd	6,4%	5,6%	9,9%
Amputatie te(n)en	0,8%	0,2%	0,9%
Amputatie onderarm/hand, exclusief vingers	0,8%	0,0%	0,7%
Amputatie bovenste extremiteit niet gespecificeerd	0,4%	0,0%	0,2%
Amputatie door of boven de elleboog	0,6%	0,0%	0,0%
Amputatie vinger(s)	0,4%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

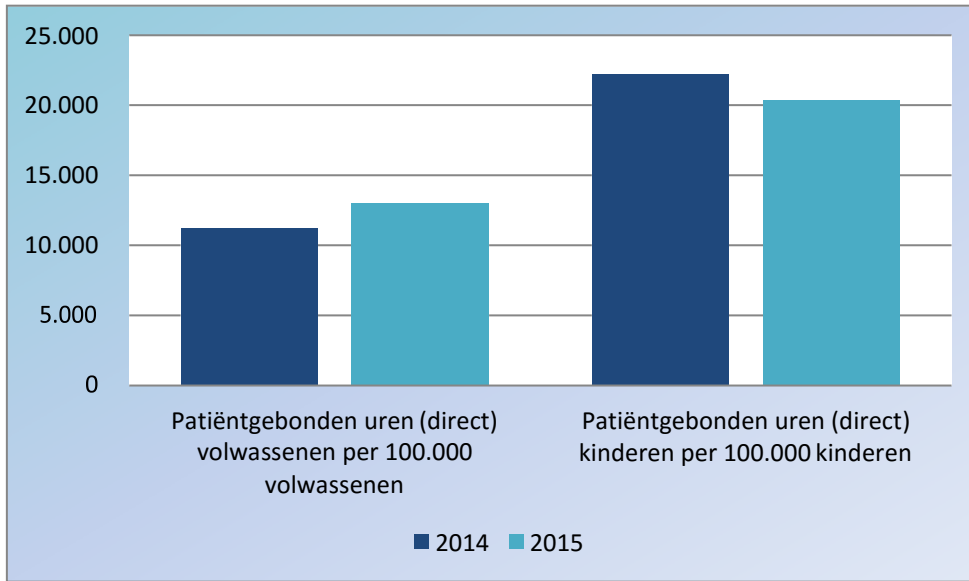
Bron: Open DIS data

Tabel 2.6: meest voorkomende aandoeningen bij poliklinische patiënten

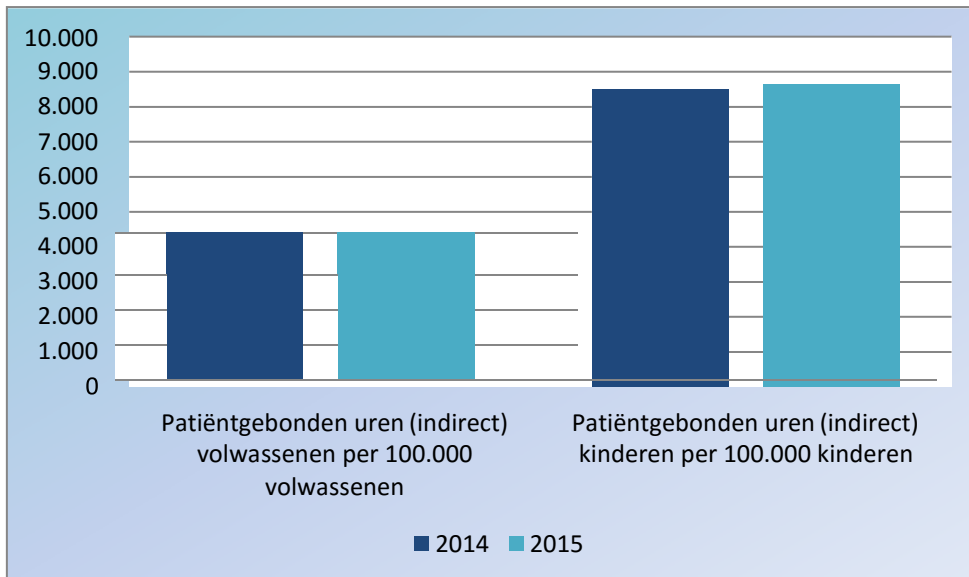
Verdeling %patiënten polikliniek	jaar		
	2013	2014	2015
Aand. bewegingsapparaat	30,3%	31,3%	29,3%
Overige aandoening onderste extremiteit	30,1%	29,8%	26,8%
Overige aandoening bovenste extremiteit	26,9%	29,0%	30,7%
Reumatische aandoeningen	12,4%	12,6%	15,0%
Aandoening wervelkolom, romp	13,5%	12,1%	12,3%
Overige aandoeningen bewegingsapparaat	9,4%	9,2%	8,3%
Overige aangeboren aandoeningen beweging	3,2%	2,7%	2,8%
Aangeboren aandoeningen onderste extremiteit	1,7%	1,7%	1,6%
Multitrauma	1,4%	1,3%	1,5%
Aangeboren aandoeningen bovenste extremiteit	1,5%	1,5%	1,2%
Hersenen	25,6%	24,6%	25,7%
CVA	40,5%	42,0%	42,9%
Cerebrale functiestoornissen, inclusief congenitaal	27,6%	27,7%	27,8%
DCD (Development Coördination Disorder)	15,7%	13,8%	14,1%
Contusio cerebri	8,0%	8,2%	8,4%
Overige hersenaandoeningen	3,2%	3,6%	2,4%
Tumor cerebri	3,2%	3,2%	2,8%
Infectieuze hersenaandoeningen	1,7%	1,6%	1,6%
Chr.pijn en psych.stnis	18,1%	18,5%	18,5%
Chronische Pijnsyndroom WPN 3	38,8%	42,2%	40,6%
Overige pijn	23,7%	20,7%	25,3%
Chronische Pijnsyndroom WPN 2	20,0%	19,9%	16,6%
Chronische Pijnsyndroom WPN 4	8,8%	9,6%	8,7%
Psychische stoornissen	6,3%	5,6%	6,8%
Chronische Pijnsyndroom WPN 1	2,4%	2,0%	2,0%
Neurologie	14,6%	14,0%	13,6%
Neuro musculaire aandoeningen	38,4%	37,6%	36,5%
Perifeer zenuwletsel, zenuwaandoeningen	27,8%	29,6%	30,1%
Neurologie cerebrosпинаal	18,7%	18,6%	20,0%
Overige neurologische aandoeningen	9,0%	8,5%	7,8%
Plexusletsel	6,1%	5,7%	5,6%
Organen	5,4%	5,8%	7,1%
Overige orgaanaandoeningen	34,2%	36,3%	38,5%
Hartaandoeningen	32,6%	32,5%	34,2%
Huidaandoening, inclusief decubitus en ulcus cruris	15,7%	17,3%	15,5%
Respiratoire aandoeningen	10,1%	8,2%	6,7%
Bloedvaten	5,3%	5,1%	4,8%
Brandwonden	2,2%	0,6%	0,3%
Dwarslaesie	3,2%	2,9%	3,0%
Dwarslaesie hoog: C1-C8, T1-T6	42,7%	43,3%	42,8%
Dwarslaesie laag: T7-T12 en lager	31,2%	31,4%	31,4%
Spina bifida	23,9%	23,8%	24,1%
Ernstige decubitus t.g.v. dwarslaesie	2,3%	1,5%	1,7%
Amputaties	2,8%	2,8%	2,8%
Amputatie voet onderbeen en knie	54,2%	51,8%	52,6%
Amputatie bovenbeen en hoger	22,1%	21,4%	21,4%
Amputatie te(n)en	9,4%	11,4%	11,8%
Amputatie onderste extremiteit niet gespecificeerd	4,8%	5,2%	5,8%
Amputatie onderarm/hand, exclusief vingers	3,2%	3,6%	3,0%
Amputatie vinger(s)	3,0%	3,4%	2,7%
Amputatie door of boven de elleboog	1,9%	1,5%	1,3%
Amputatie bovenste extremiteit niet gespecificeerd	1,5%	1,6%	1,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: Open DIS data

Figuur 2.7a: aantal patiëntgebonden uren direct volwassenen en kinderen per 100.000 inwoners

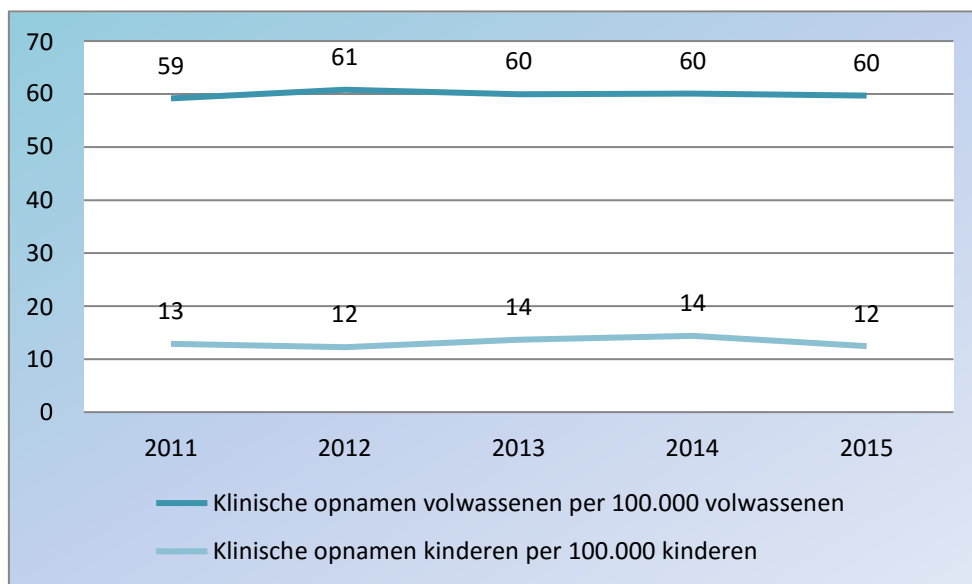

Figuur 2.7b: aantal patiëntgebonden uren indirect volwassenen en kinderen per 100.000 inwoners

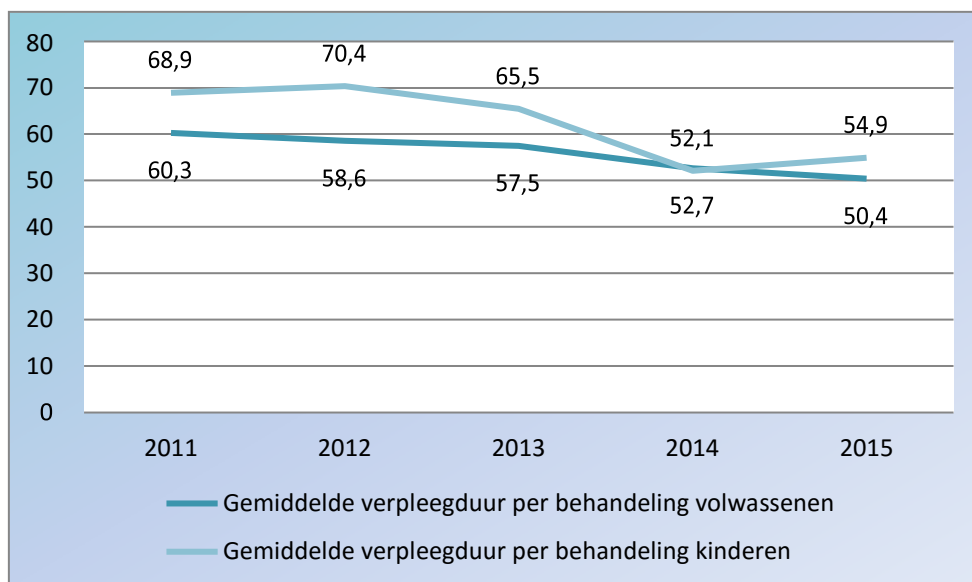

In bovenstaande figuren is te zien dat de patiëntgebonden uren (direct en indirect) per 100.000 volwassenen NL lager ligt ten opzichte van patiëntgebonden uren per 100.000 kinderen NL. Het totaal aantal patiëntgebonden uren (direct en indirect) voor kinderen is lager ten opzichte van volwassenen, maar als dit wordt afgezet per kind in Nederland, dan is deze verhouding voor de kinderen hoger.

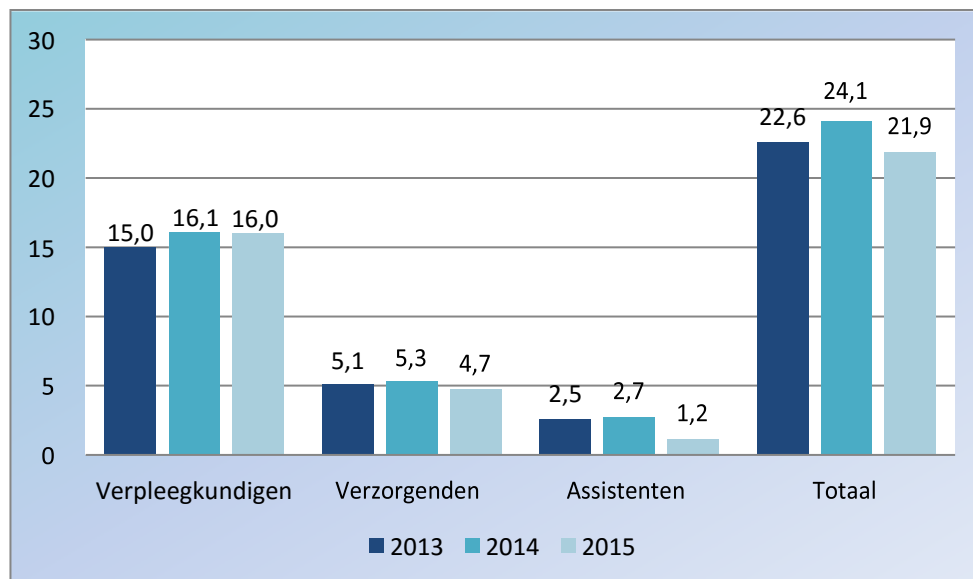
Figuur 2.8: aantal klinische opname volwassenen en kinderen per 100.000 inwoners

Figuur 2.9: gemiddelde verpleegduur per behandeling (in dagen)

Tabel 2.10: inzet verplegend en verzorgend personeel (in fte's) per 10.000 verpleegdagen

Tabel 2.11: inzet behandelend en ondersteunend personeel (in fte's) per 10.000 patiëntgebonden uren

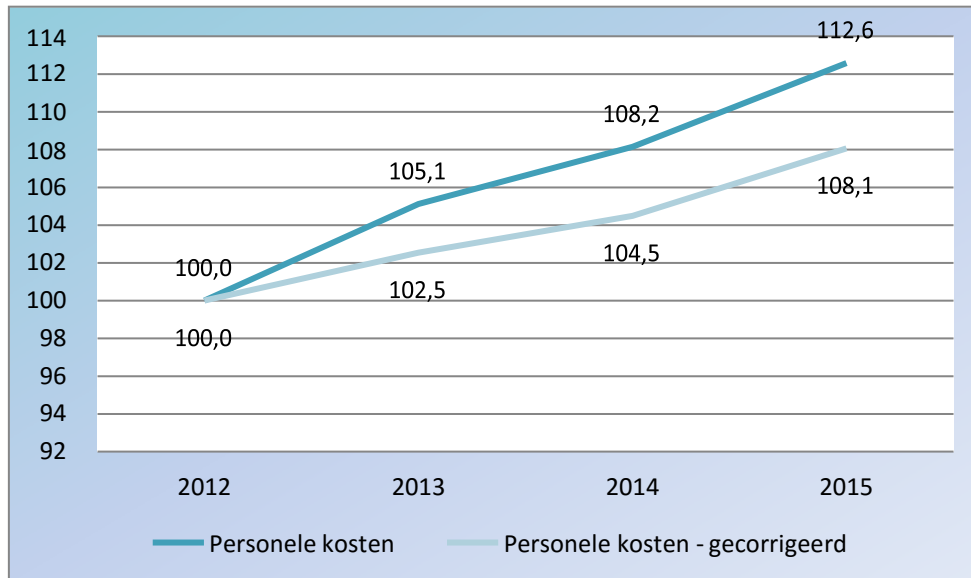
	2014	2015
Totaal FTE groep 1 per 10.000 directe uren	0,8	0,9
Totaal FTE groep 2 per 10.000 directe uren	0,8	0,8
Totaal FTE groep 3 per 10.000 directe uren	6,7	6,6
Totaal FTE groep 4 per 10.000 directe uren	1,8	1,7
Totaal FTE groep 5 per 10.000 directe uren	2,7	2,7

De groepen die gebruikt zijn komen overeen met de groepen in het Managementoverzicht. Hieronder een overzicht van de gehanteerde groepen.

Groep 1	Management en staf patiënt/cliëntgebonden functies
Groep 2	Personeel (medische) elektronica en revalidatietechniek Personeel onderzoeksfuncties
Groep 3	Bewegingsagogen/sportleiders Cognitief trainers Diëtisten Ergotherapeuten Fysiotherapeuten Hydrotherapeuten Logopedisten Overig personeel behandelend en ondersteunend Therapie-assistenten
Groep 4	Activiteitenbegeleiders Maatschappelijk werkers Muziektherapeuten Sociaal-cultureel werkers
Groep 5	Aio's Anio's Geestelijk verzorgers Orthopedagogen Overige medische specialisten Psychologen Revalidatieartsen

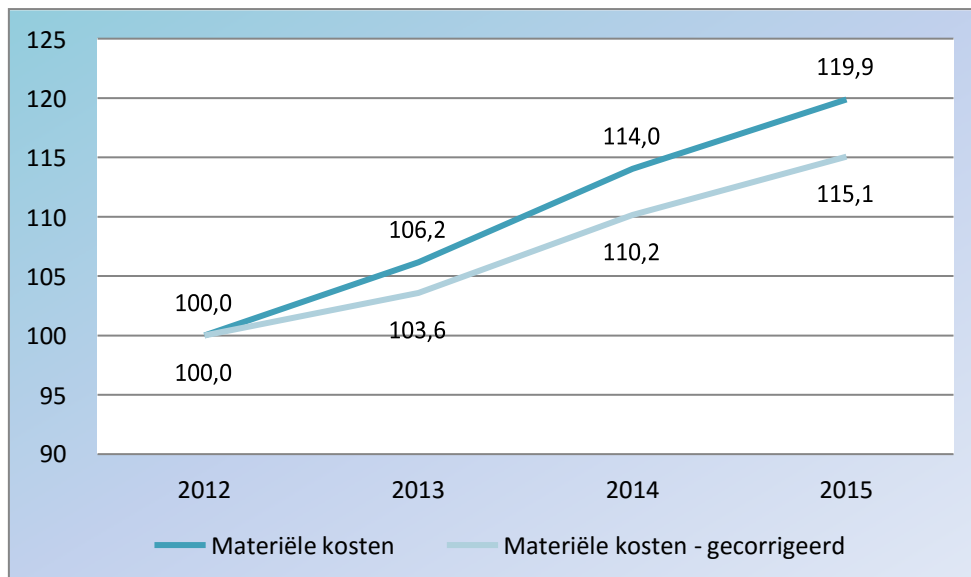
3. Financiën

Figuur 3.1: ontwikkeling van de personele kosten in 2012-2015 (2012 = 100)

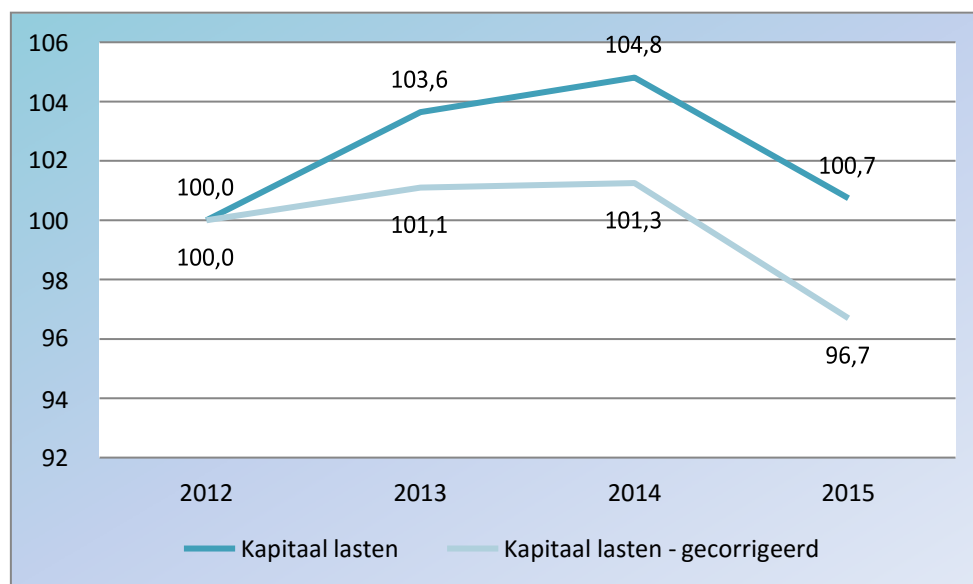
De gecorrigeerde kosten zijn de kosten gecorrigeerd voor inflatie. Hiervoor is de consumenten prijs index van het CBS gehanteerd.

Figuur 3.2: ontwikkeling van de materiële kosten in 2012-2015 (2012 = 100)

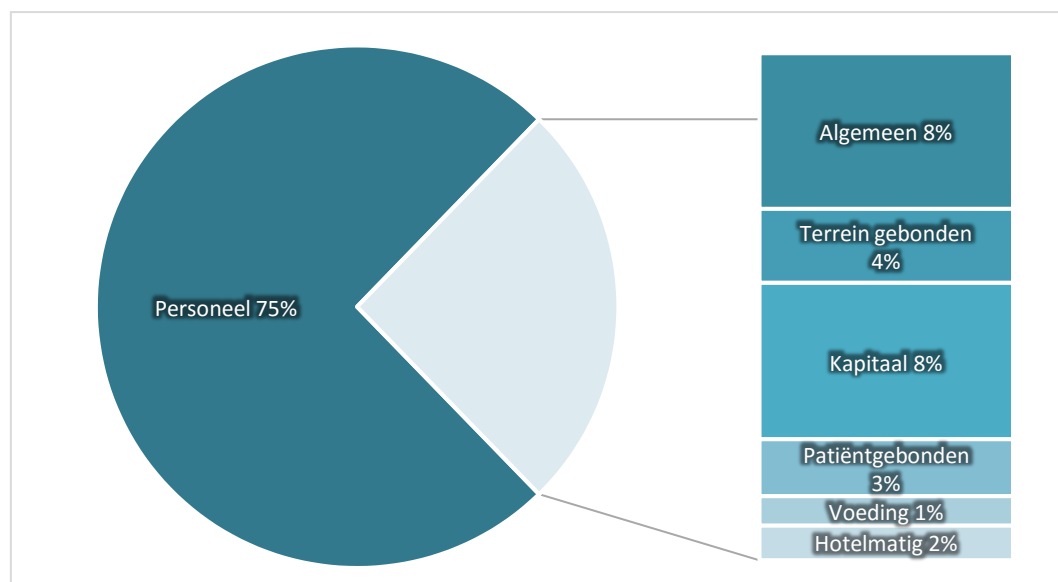
De gecorrigeerde kosten zijn de kosten gecorrigeerd voor inflatie. Hiervoor is de consumenten prijs index van het CBS gehanteerd.

Figuur 3.3: ontwikkeling van de kapitaallasten in 2012-2015 (2012 = 100)

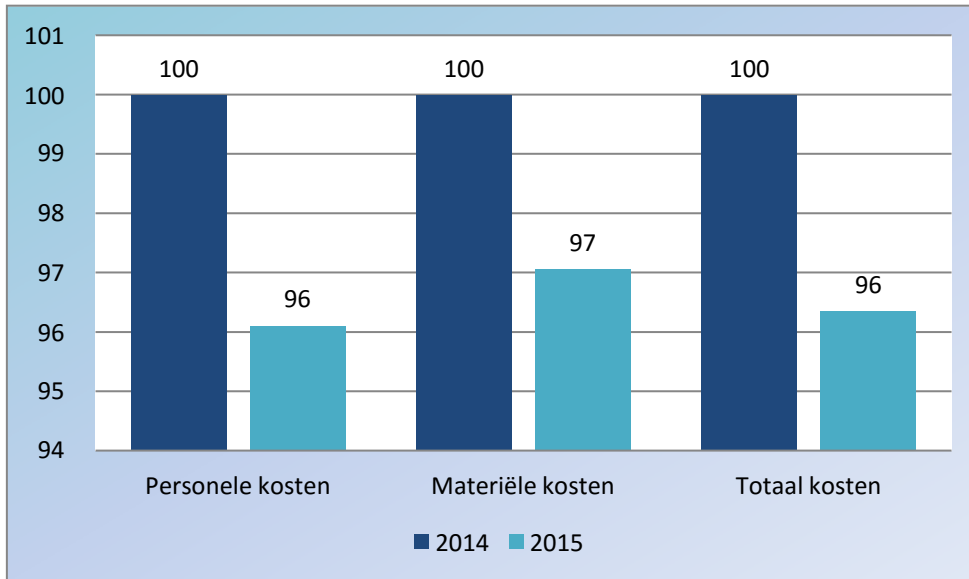

De gecorrigeerde kosten zijn de kosten gecorrigeerd voor inflatie. Hiervoor is de consumenten prijs index van het CBS gehanteerd.

Figuur 3.4: kostenopbouw revalidatiecentra in 2015

Figuur 3.5: ontwikkeling personele en materiële kosten per 10.000 patiëntgebonden uren (2014 = 100)

De personele en materiële kosten per 10.000 patiëntgebonden uren liggen in 2015 lager ten opzichte van 2014. De doelmatigheid van de ingezette personeel en middelen is dus toegenomen.

4. Personeel

Tabel 4.1: Werkgelegenheid in FTE's

FTE's	2013	2014	2015
Bedrijfsvoering	1.501	1.629	1.664
Behandeling en ondersteuning	3.005	3.201	3.408
Verpleging en verzorging	1.195	1.289	1.309
Totaal aantal FTE's in loondienst	5.701	6.119	6.381

Tabel 4.2: Gemiddelde leeftijd in jaren

	2011	2012	2013	2014	2015
Bedrijfsvoering	46,8	47,3	47,9	48,6	48,0
Behandeling en ondersteuning	41,2	41,6	41,7	43,1	42,9
Verpleging en verzorging	42,9	42,7	43,0	44,3	44,0
Gemiddelde leeftijd over alle functies	43,6	43,9	44,2	45,3	45,0

Tabel 4.3: Gemiddelde duur dienstverband in jaren

	2011	2012	2013	2014	2015
Bedrijfsvoering	10,5	10,9	11,5	11,9	12,0
Behandeling en ondersteuning	9,0	9,3	9,2	10,2	10,5
Verpleging en verzorging	10,2	10,5	10,5	12,2	11,7
Gemiddelde duur dienstverband over alle functies	9,9	10,2	10,4	11,4	11,4

Tabel 4.4: Verloop percentage personeel

	2011	2012	2013	2014	2015
Bedrijfsvoering	8,9	7,6	7,1	9,6	8,8
Behandeling en ondersteuning	10,1	8,9	9,7	10,8	9,5
Verpleging en verzorging	9,0	9,7	10,8	11,2	11,2
Gemiddelde verloop over alle functies	9,3	8,7	9,2	10,5	9,8

Tabel 4.5: Ziekteverzuim percentage

	2011	2012	2013	2014	2015
Bedrijfsvoering	4,2	4,4	4,6	5,0	5,0
Behandeling en ondersteuning	4,3	4,5	4,0	4,2	4,5
Verpleging en verzorging	5,4	5,7	5,0	5,5	5,4
Gemiddelde verzuim percentage over alle functies	4,6	4,9	4,5	4,9	5,0

Tabel 4.6: Ziekteverzuim frequentie

	2011	2012	2013	2014	2015
Bedrijfsvoering	1,7	1,5	1,3	1,1	1,1
Behandeling en ondersteuning	1,8	1,4	1,5	1,2	1,2
Verpleging en verzorging	1,9	1,5	1,5	1,7	1,2
Gemiddelde verzuim frequentie over alle functies	1,8	1,5	1,4	1,3	1,2